

LERUM
mer än du tror

Slutrapport
Uppföljning av Leaderprojekten

2012-07-11
Beredningen för näringsliv och turism
KS12.753

Innehåll

1	Bakgrund	5
1.1	Uppdraget	5
1.2	LEADER Göteborgs Insjörike.....	5
1.3	Sammanfattning av projekt (från projektplanerna)	6
1.3.1	Floda-Nääs Sjöpromenad	6
1.3.2	Samverkan Sävelången	7
1.3.3	Nääs Arena	8
1.3.4	Bröllop på landet	9
2	Uppföljning	10
2.1	Metod	10
2.2	Resultat.....	11
2.2.1	Övergripande måluppfyllelse.....	11
2.2.2	Samverkan och samarbete	11
2.2.3	Svårigheter och avvikelser	12
2.2.4	Spridning.....	12
2.2.5	Effekter och synergieffekter	14
2.2.6	Bäring efter Leaderfinansieringens slut.....	16
3	Rekommendationer	17

1 Bakgrund

1.1 Uppdraget

Beredningen för näringsliv och turism har av kommunfullmäktige fått i uppdrag att genomföra en uppföljning av aktuella Leaderprojekt i kommunen. Lerums kommun har varit delaktig i EU:s landsbygdsprogram LEADER och Göteborgs Insjörike under flera år och det finns anledning att följa upp hur de olika delarna i projekten gynnat kommunen samt gett effekter för företagare, medborgare och föreningar i dess närhet. Syftet med uppdraget är vidare att undersöka om projektaktiviteterna är uppskattade av allmänheten och om projektens övergripande mål uppfyllts.

1.2 LEADER Göteborgs Insjörike

LEADER (fransk förkortning som översatt betyder "samordnade aktiviteter för ekonomisk utveckling på landsbygden") Göteborgs Insjörike är ett programområde inom EU:s landsbygdsprogram som syftar till att främja en ekonomisk, ekologisk och socialt hållbar utveckling av landsbygden. I programområdet ingår delar av kommunerna Lerum, Alingsås, Partille, Mölndal och Härryda. För Lerums kommun innebär delaktigheten innevarande programperiod en insats på 650 000 kr årligen mellan 2009 och 2013.

Stöd till projekt prioriteras utifrån en särskild utvecklingsstrategi där särskilt två områden främjas: 1) Besöksnäring och turism och 2) Välbefinnande, livskvalitet och hälsa. Därtill betonar Göteborgs Insjörike fyra ledord som man vill att finansierade projekt ska kännetecknas av:

Samverkan, Nyttänkande, Underifrånperspektiv och Långsiktighet

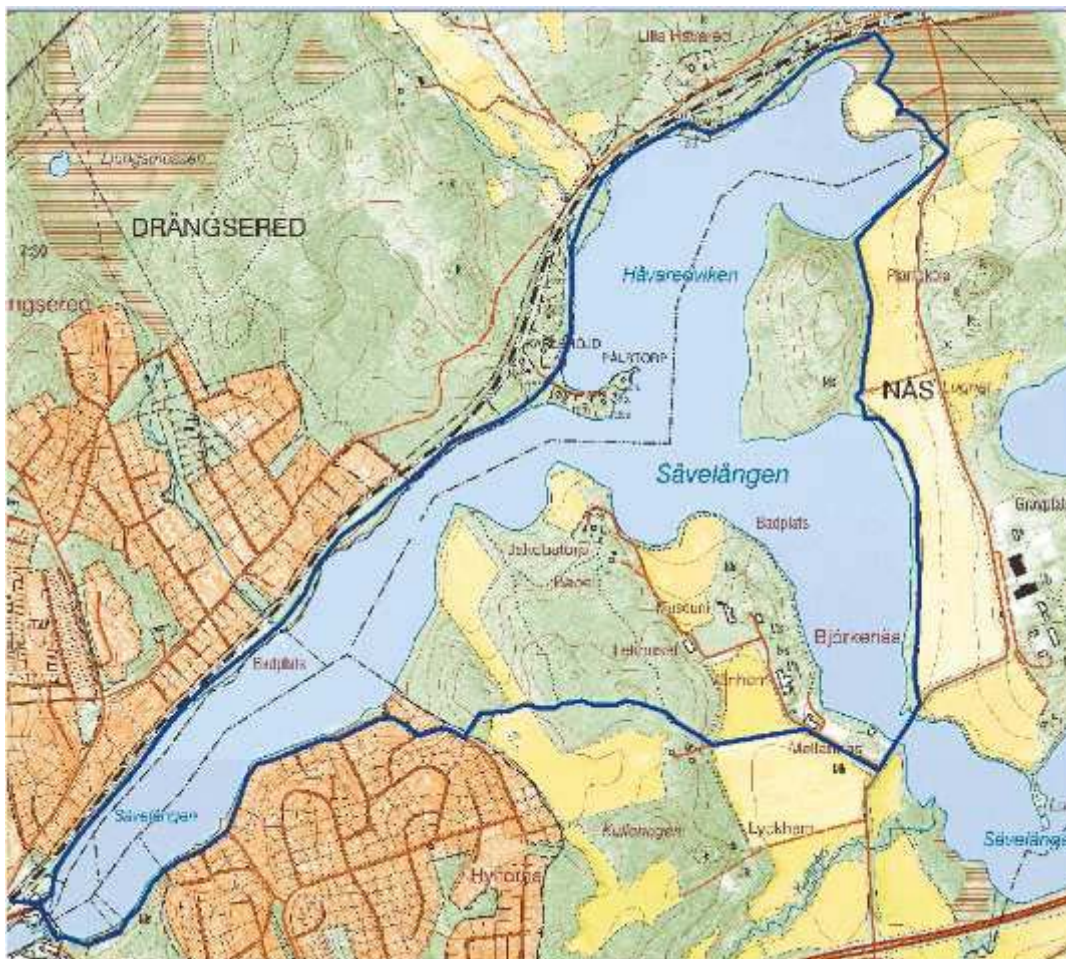
Beslut om fördelning av medel till olika projekt fattas av en så kallad LAG-grupp (Local Action Group) som består av ett brett partnerskap med representanter från offentlig, ideell och privat sektor. Gruppen träffas för beslutsmöte cirka fyra gånger årligen. Fram till februari i år hade projekt med geografisk tillhörighet i kommunen sammanlagt fått cirka 6,3 miljoner kronor tilldelade från LEADER.

1.3 Sammanfattning av projekt (från projektplanerna)

Beredningen har valt ut fyra projekt för sin uppföljning vilket motiverats av projektens officiella avslutningsdatum. Projekten är Floda-Näas Sjöpromenad, Samverkan Sävelången, Nääs Arena och Bröllop på landet.

1.3.1 Floda-Näas Sjöpromenad

Projektidén i Floda-Näas Sjöpromenad är att skapa en gång- och cykelväg som en slinga runt den södra delen av sjön Sävelången med framförallt förbättringsarbeten efter norra sjöstranden, som gör att fler boende och besökare till Floda, Öjared och Nääs kan promenera, jogga, gå stavgång, gå ut med hunden, dra barnvagn, cykla, rida, gå med rullator, och så vidare på ett säkert, trevligt och informativt sätt. Projekt är ett delprojekt i ett större samverkansprojekt med syfte att utveckla bygden kring Sävelången till ett område för välbefinnande, livskvalitet och hälsa samt ett attraktivt område att besöka för turister och boende i kommunen.

Kortfakta: Projektet ägs av Nääs & Co (ursprungligen föreningen Floda Nova). Promenaden är ungefär 7 km lång med tre "entréer" vid Floda station, MellanNäas och järnvägsviadukten på Öjaredsvägen. På slingan, som ska vara tillgänglig för alla, passerar man de kommunala badplatserna Drängseredsbadet och Hylltorna, rastplatser och Nääs Konsthantverk med café och galleria. Sjöpromenaden har invigts i två etapper,

den första i september 2010 (Nääs-Floda-Öijaredsvägen på norra sidan sjön), på norra sidan sjön och den andra i maj 2011.

Mål för projektet är:

- Ökad attraktionskraft för Floda och en utveckling av området som besöksmål.
- Ökad trivsel för boende och besökande i området.
- Bättre möjligheter för rekreation och fritidsaktiviteter utomhus.
- Bättre hälsa genom ett ökat nyttjande av stigen.
- Ökad kunskap om natur- och kulturvärden i området samt kunskap kring sambandet kultur, natur och hälsa.

1.3.2 Samverkan Sävelången

Projektidén i Samverkan Sävelången är att stärka besöksnäringen kring sjön Sävelången genom att anläggningar och föreningar i en gemensam organisation äger och nyttjar en miljöanpassad eldriven båt för fisketurer, bröllops- och företagsarrangemang och andra turistaktiviteter.

Kortfakta: Projektet ägs av Nääs & Co (ursprungligen föreningen Floda Nova). Elbåten Sävelången II är en mindre "replika" av ångbåten S/S Sävelången som trafikerade Sävelången mellan 1897 och 1943, fast i modern och miljövänlig tappning. Föregångaren transporterade bland annat livsmedel, bomull, tyg och kol men även människor, exempelvis i form av nöjesresor för Nääs Slöjdseminariums kursdeltagare. Dagens elbåt förvaltar främst arvet av dessa nöjesresor och erbjuder upp till tolv passagerare en naturupplevelse på Sävelången med dess vackra omgivelser. Båten körs av en examinerad skeppare och drivs med en tystgående elmotor med cirka åtta timmars batteritid. Angöringsplatserna är bland annat Nääs Fabriker, Nääs Slott, Floda station och Håvaredsviken.

Mål för projektet är:

- Utveckla besöksnäringen och samverka mellan föreningar och anläggningar kring sjön Sävelången genom att en gemensam förening äger och driver en eldriven båt.
- Skapa nya turistaktiviteter och därmed arbetstillfällen på Sävelången inom exempelvis företagsarrangemang, fiske, bröllop och segling.
- Återskapa en miljöanpassad möjlighet att resa med båt mellan Floda Station, Nääs Slott, Nääs Fabriker och Norsesund.

1.3.3 Nääs Arena

Projektiden i Nääs Arena är att etablera en arena/scen för innovativa samarbeten mellan olika generationer och kulturer över genre och institutionsgränser. Med en mångsidig utomhusscen för bland annat musikarrangemang, poesiuppläsningar och skapande dans vill man utveckla kulturlivet och höja attraktionsvärdet för besökare till Nääs Slottsområde. Projektet vill också öka samverkan mellan kulturaktörer och möjliggöra aktiviteter och symposier där deltagare träffas för att uttrycka sin kreativitet på olika sätt.

Kortfakta: Projektet ägs av föreningen Nääs Konsthantverk. Begreppet arena syftar snarare på projektet som helhet än den fysiska resursen som träscenen utgör. Träscenen är uppförd i amfiteaterstil och plats finns för cirka 120 personer. Förutom scenen består projektet bland annat av musikarrangemang, workshops och ljudkonstinstallationer. Ett femtontal konserter genomfördes under projektiden.

Mål för projektet är:

- Bredda och utveckla den publika verksamheten
- Skapa möjligheter för nya samarbeten
- Möjliggöra kreativa allianser mellan kultur och näringsliv
- Öka besöksantalet till Nääs Slottsområde
- Stärka den mångkulturella inriktningen
- Förenkla för publiken att bli delaktig på olika sätt

1.3.4 Bröllop på landet

Projektidén i Bröllop på landet är att paketera och marknadsföra produkter kring konceptet ”Bröllop på landet” genom att skapa en gemensam webbportal för området, gemensam marknadsföring och en samlad bokningsfunktion. I övrigt syftar projektet till att utveckla bygden kring Nääs, Öjared och Tollerred till ett entreprenadområde med en produkt för landsbygden som traditionellt erbjuds i storstadsregioner. Projektet ingår i ett större utvecklingsperspektiv där livskvalitet och hälsa samt ett attraktivt område i Sävelångsbygden är av största vikt för turister och boende i kommunen.

Kortfakta: Projektet ägs av föreningen Bröllop på landet i vilken ett antal samarbetspartners ingått: Nääs Hotell & Restaurang, Nääs Slott, Restaurang Sjölyckan, Tollereds Hotell, Öjared Säteri, Nääs Skönhetsfabrik (nedlagt), Nääs Wärdshus (nedlagt). Föreningen skall i projektet samverka med och sammanknyta en rad andra aktörer i området och branschen som kallas leverantörer, exempelvis inom aktörer inom fest, catering, transporter, presenter, florister, fotografer och sömmerskor. Inom projektet har en bok producerats som presenterar lokala aktörer och deras möjligheter. En avsevärd ökning av antalet bröllopsarrangemang i området har noterats sedan projektet startade.

Mål för projektet är:

- Ökad attraktionskraft för destinationen och en utveckling av området som besöksmål.
- Ökade affärsmöjligheter för alla aktörer inom destinationen.
- Ökade möjligheter för natur- och kulturupplevelser.
- Fler återkommande besökare.
- Ett fungerande pilotprojekt i ett tematiskt verksamhetsområde (bröllopsbranschen)

2 Uppföljning

Beredningen för näringsliv och turism har genomfört denna uppföljning ur ett medborgarperspektiv och valt att främst studera projekten i ett större sammanhang. Ledord i uppföljningsuppdraget har bland annat varit samlad medborgarnytta och synergieffekter. Uppföljningen har kretsat kring fyra specifika projekt men har mycket att säga om kommunens engagemang i Leader som helhet. Eftersom nuvarande programperiod för Leader går mot sitt slut kan uppföljningen fylla en viktig funktion i att signalera huruvida kommunens satsning genererar resultat i linje med förväntningarna.

Uppföljningens ambition har varit att inte fokusera för mycket på enskilda detaljer i projekten och delvis därför kommer här resultatet av uppföljningen beskrivas sammantaget istället för åtskilt mellan respektive projekt. Där något på detaljnivå är särskilt utmärkande och avgörande för den övergripande bilden av projektnytta, förtydligas det i sammanhanget vilket projekt det rör.

2.1 Metod

Beredningen har genomfört sin uppföljning i en rad olika steg:

- Föredragning av och dialog med samordnare för Göteborgs Insjörike, LEADERS lokala programkontor
- Uppdelning i tre arbetsgrupper för att täcka upp de olika projekten
- Intervjuer med representanter för projektägarna och övriga intressenter
- Studiebesök till de olika projekten eller resurser/aktiviteter som erbjuds i projekten. Exempelvis färd med elbåten inom Samverkan Sävelången, gått Floda-Nääs sjöpromenad, besök på Nääs Arena
- Beredningssammanträde och studiebesök på Nääs Konsthantverk
- Deltagande på Världsmiljödagen där medborgardialog om Leaderprojekten genomförts
- Deltagande på Lerumsdagarna där medborgardialog om Leaderprojekten genomförts
- Medborgardialog på Centralstationen i Göteborg
- Spontana medborgardialoger runt om i Lerums kommun
- Webbenkät och utskrivna enkät utlagd på turisminformationerna, totalt 135 fullständiga enkätsvar varav 19 från turister/besökare från andra kommuner
- Notis i Lerums tidning om beredningens uppföljning

2.2 Resultat

2.2.1 Övergripande måluppfyllelse

Att beskriva måluppfyllelse för fyra enskilda projekt samtidigt kan te sig utmanande och i slutändan är det givetvis Göteborgs Insjörike och LAG-gruppen som beslutar om medfinansiering av varje enskilt projekt eller ansvarig myndighet, som ansvarar för att bedöma måluppfyllelsen. Beredningens uppföljning, på uppdrag av kommunfullmäktige, kan ändå ge indikationer på den sammantagna nytta som aktuella projekt skapat inom kommunens gränser.

Samtliga fyra projekt som beredningen studerat närmare visar en hög grad av uppfyllelse av de egna uppsatta målen i projektplanerna (se s. 6-9), både enligt egen utsago (beredningens samtal med projektägare) och enligt beredningens bedömning. Av detta drar beredningens slutsatsen att åtminstone de fyra aktuella projekten på det stora hela bedrivits i linje med ursprungliga syften och mål och att man genomfört ändamålsenliga aktiviteter. Detta ger också ett gott betyg till LAG-gruppens val av projekt vars syften och målbeskrivningar motiverat stöd i form av medfinansiering i Leader.

2.2.2 Samverkan och samarbete

Vikten av samverkan och möjlighet att genom LEADER etablera nya kontakter och nätverk är något som betonats av den samordnande föreningen Göteborgs Insjörike. Detta är också något som genomsyrat delar av Lerums kommuns näringslivsstrategi från och med 2012. Beredningen har därför med särskilt intresse tittat närmare på samverkansaspekten i sin uppföljning.

För samtliga fyra projekt har det varit en tydlig ambition att genom de planerade aktiviteterna öka samverkan och etablera partnerskap inom respektive område. Beredningen gör sammantaget en positiv bedömning av utfallet av dessa ambitioner och planer men vill påpeka att olika typer av aktörer och tilltänkta samarbetspartners har vitt skilda förutsättningar för att göra sig hörda och gällande, även i mindre projektsammanhang. I exemplet Bröllop på landet utläser beredningen ambitioner och uttryckliga mål att öka affärsmöjligheterna för alla aktörer i branschen och området, bland annat genom korsförsäljning och "paketering" av produkter som direkt är relaterade till bröllop. Beredningen gör bedömningen att vissa mindre aktörer i sådana samverkansprojekt riskerar att hamna vid sidan av eller känna sig exkluderade och det ställer krav på tydligare kommunikation och informationsflöde inom och runtomkring projekten.

Samtidigt är det realistiskt att betrakta projekt som startskott för innovativa former av affärsutveckling och därför bör man ge verksamhetsidén mer tid att växa efter den projektperiod för vilken man fått Leaderstödet. På så sätt har initiativtagare till dessa projekt alla möjligheter att vidareutveckla inkluderande samverkansformer till det bättre. Projekt som startas i föreningsform där flera aktörer går samman för att söka finansiering kring en gemensam idé är enligt beredningen ett bra sätt att lägga grunden för givande samverkan där även mindre aktörer kan göra sig gällande.

I Beredningens uppföljning urskiljer sig tecken på att inget samarbete mellan varken Göteborg & Co eller Västsvenska Turistrådet upprättats inom projektet Bröllop på

landet vilket har angivits i projektplanen. Åtminstone har det inte varit möjligt att komma i kontakt med någon person hos dessa aktörer som kan berätta om samarbetet.

2.2.3 Svårigheter och avvikelser

Beredningen konstaterar att projektens tidsplaner i flera fall verkar ha varit föremål för ändringar. Sannolikt har dessa ändringar skett i samråd med Göteborgs Insjörike och lokala Leaderrådgivare men beredningen menar att det kanske signalerar ett behov av mer välgrundade tidsplaner.

I något enstaka fall har viktiga samarbetspartners fallit bort under projekttiden men det är en risk man behöver räkna med. Beredningen ser en möjlighet att exempelvis sådana risker identifieras och bemöts med en riskhanteringsplan i samband med projektplanen när projektägare ansöker om finansiering.

Framtidssäkrat underhåll av objekt och tillgångar som skapats inom projekt är alltid en svårighet och beredningen vill understryka vikten av tydlighet kring vem som ansvarar för detta i varje enskilt fall. I exemplet Floda-Näås Sjöpromenad ligger enligt projektplanen underhållsansvaret för vandringsleden hos kommunen som då måste se till att leden är framkomlig och säker att nyttja olika tider på året. Generellt vill beredningen också betona vikten av samverkan kring renhållning och skötsel av miljöer i direkt anslutning till olika projektresurser.

Projektet Näås Arena har i beredningens uppföljning visat sig drabbat av en mycket avgörande avvikelse gällande ett uteblivet tak över arenan/scenen. I projektplanen beskrivs att ett regnskydd eller markis ska köpas in som komplement till scenen och det finns även upptaget som en kostnad i budgeten. Det är oklart om det är denna markis som projektägaren hänvisat till när man påtalat bristen i att inget tak idag finns på plats. Beredningen understryker dock uppfattningen att projektet och dess resultat i form av den fina träscenen och resursen den utgör, lider av att vara så oerhört väderberoende. Många tänkbara aktiviteter på Näås Arena riskerar att ställas in eller över huvud taget inte komma på fråga på grund av avsaknaden av tak. Beredningen har inte haft för avsikt att sätta sig in i bakomliggande faktorer men ser det som en kraftig avvikelse som hindrat projektet från att uppnå full potential. I den enkätundersökning som genomförts bland medborgare och turister/besökare efterfrågas tak över scenen av ett flertal personer.

Elbåtsprojektet Samverkan Sävelången har upplevt svårigheter med prissättning och även samordning av projektets olika komponenter. Av medborgarundersökningen kan man utläsa att cirka 90 procent av de tillfrågade aldrig åkt med elbåten men ungefär hälften av dessa skulle gärna göra det vid tillfälle. I fritextsvaren har det påpekats att det är otydligt huruvida båten har en tidtabell och att det verkar krångligt att boka båten när man väl vill åka. Beredningen stämmer in i att det här finns en förbättringspotential i projektet, att tydliggöra turlista, bokning samt priser.

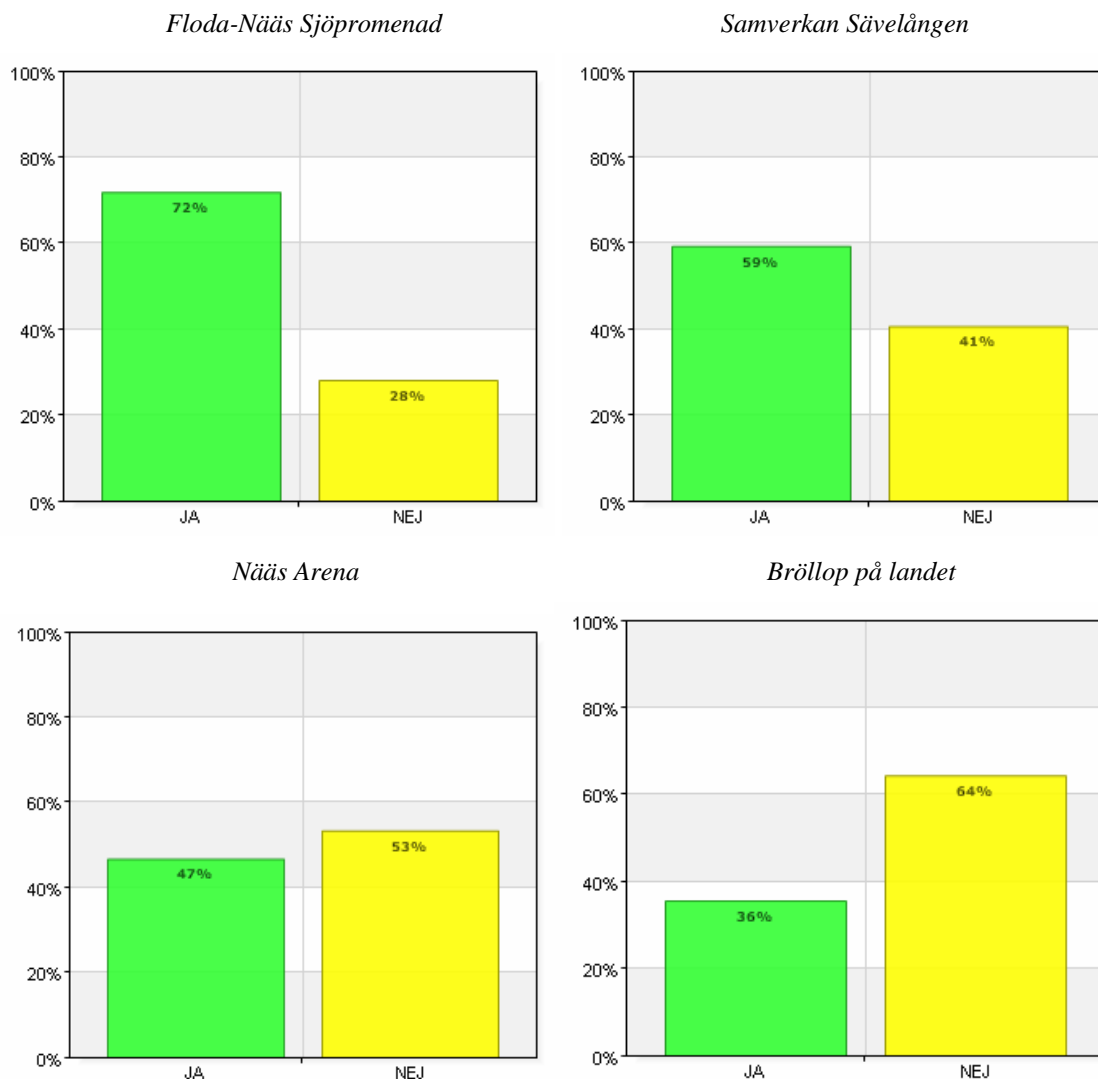
2.2.4 Spridning

Under sitt arbete med uppföljningen har beredningen återkommande diskuterat vikten av marknadsföring och spridning av projekten och dess resultat. Detta är även en faktor som vägs in i ansökningsproceduren inom Leaderprogrammet och som varje projektägare måste beskriva i respektive ansökan. Beredningen ser olika grader av

ambitionsnivå vad gäller spridningsaktivitet såväl i projektplaner som i faktiskt utfall. Sammantaget anser beredningen att spridnings- och marknadsföringsgraden i dessa fyra projekt hade kunnat vara högre och ser förbättringspotential på detta område.

Ur ett medborgarperspektiv är det relativt stor andel av de tillfrågade som på förhand kände till LEADER eller programområdet Göteborgs Insjörike, cirka 40 procent. När det gäller de enskilda projekten varierar kännedomen vilket illustreras i diagrammen nedan.

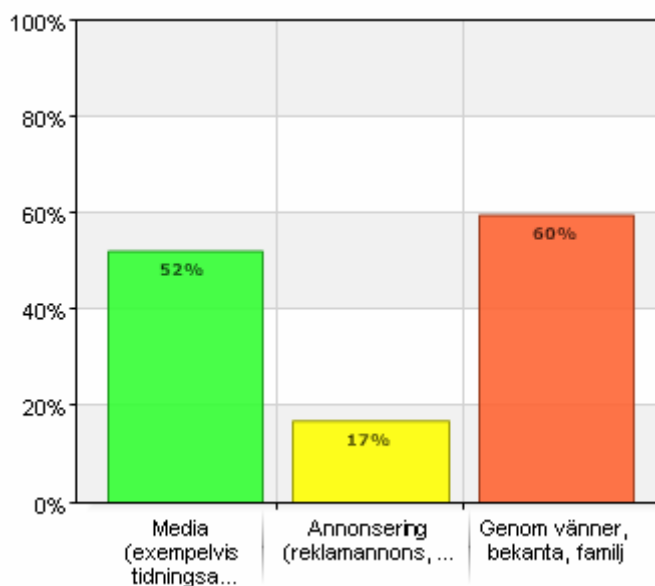
Kännedom om projekten eller dess huvudprodukter (i antal personer av totalt 135):

Här är det på sin plats att kommentera att resultatet delvis är beroende av vilken typ av projekt det handlar om. Bröllop på landet riktar sig till en betydligt mer avgränsad målgrupp och beredningen har inte genomfört någon särskild undersökning i ett strategiskt utvalt sammanhang där personer med bröllopsplaner svarat på frågorna. Kännedomen om projektet Nääs Arena med dess speciella träscen och arrangemang kan dock tyckas vara förhållandevis låg i sammanhanget. I fritextsvaren har många personer uttryckt att särskilt Nääs Arena som projekt och dess träscen som resurs behöver

marknadsföras mer gentemot allmänheten (liknande kommentarer fanns dock även för övriga tre projekt).

Beredningen har i sin uppföljning även intresserat sig för hur allmänheten fått kännedom om respektive projekt. Ett genomgående mönster är att man framför allt fått höra om projektet via media eller vänner, bekanta och familj. Däremot är det för samtliga projekt relativt få personer som kan minnas att man sett annonsering, reklam eller skyltning. Detta exemplifieras nedan av statistiken för sjöpromenaden som visade sig vara mest känd i undersökningen.

Beredningen understryker att Leaderprojekten och deras skapade värden förtjänar hög grad av spridning och kännedom bland medborgare och besökare i Lerums kommun. I samtalen med beredningen har projektägare visat medvetenhet om att projekten mestadels har nått ut lokalt i kommundelen och i viss mån även i kommunen som helhet och regionalt. Vad gäller fysisk skyltning som informerar om olika objekt i kommunen, ser beredningen en stor förbättringspotential över lag. Här är det viktigt att projektägare och kommunen samverkar för att synliggöra projekt och anläggningar.

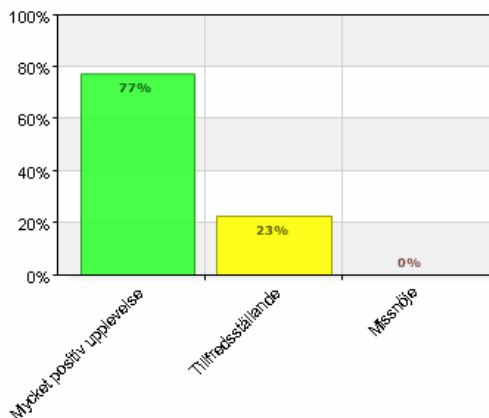
2.2.5 Effekter och synergieffekter

Som redan nämnts i inledningen har samlad medborgarnytta (effekter) och synergieffekter varit beredningens ledord i uppföljningsuppdraget. Detta innebär bland annat att beredningen inte detaljstuderat resultatet av projekten såsom enskilda objekt (exempelvis båten eller träscenen) eller genomförda aktiviteter.

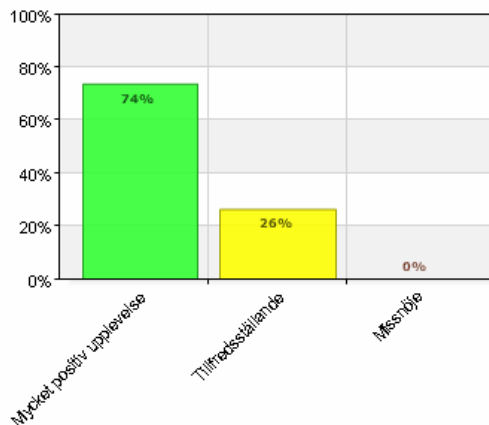
De fyra projekt som utgör grunden för denna uppföljning av kommunens engagemang i LEADER har tillsammans tillfört kommunen och dess invånare och besökare värden och resurser i nivå med vad man har kunnat förvänta sig. Det är ett faktum att kommunen varit relativt framgångsrik i Leadersammanhang på så sätt att en stor andel av de befintliga medlen inom programområdet tillfallit föreningar med säte i kommunen. Detta ger Lerums kommun en stark profil inom LEADER och beredningen hoppas att den kvalitet man hittills kunnat uppvisa i projekten, trots utpekade förbättringsområden, lever vidare i eventuell ny programomgång.

Nöjdheten bland personer som tagit del av projekten på olika sätt är i beredningens undersökning hög vilket talar för en hög kvalitet i det som producerats. Nedan visas utfallet av frågan om upplevelse bland dem som tagit del av projekten.

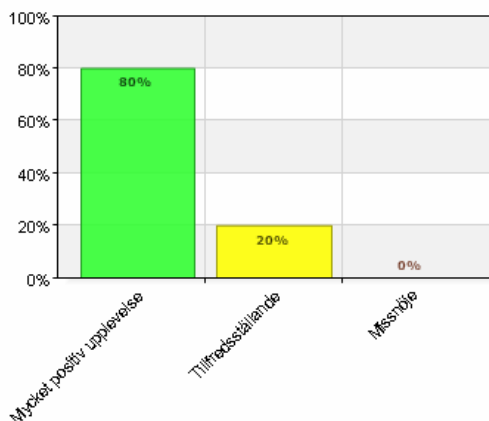
Floda-Nääs Sjöpromenad

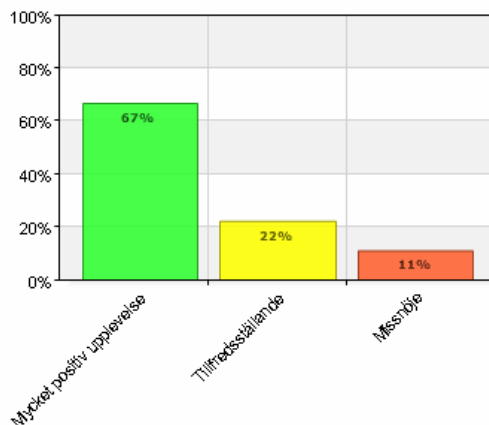
Samverkan Sävelången

Nääs Arena

Bröllop på landet

I beredningens enkätundersökning förekommer i fritextsvaren många positiva beskrivningar av projekten och dess resurser (se bilaga).

Beredningen vill lyfta fram några särskilda effekter som skapats av projekten i denna uppföljning:

- Projekten sätter Lerum på kartan som en naturskön kommun
- Möjliggör för fler att ta del av kommunens vackra miljöer
- Ny arena för lokala, nationella och internationella artister och konstutövare
- Tydliggör historien i nutid

Som synergieffekter av projekten vill beredningen peka ut:

- Stärkt marknad inom specifika branscher där även konkurrenter samverkar

- Samverkan mellan aktörer för att tillgängliggöra aktiviteter och förhöja upplevelser genom exempelvis "storytelling" vilket förenklat betyder att bygga försäljningen kring en historia relevant för det aktuella området eller branschen.
- Möjliggör kulturutövning för mindre aktörer och amatörer
- Resurser för en rörligare befolkning och bättre folkhälsa
- Förstärker kommunens miljöprofil i linje med Vision 2025

Det finns vissa områden där beredningen ändå ser att effekter varit mindre slagkraftiga än vad som kanske var tanken från början. När det gäller skapandet av nya arbetstillfällen förefaller det inte vara projektens huvudsakliga styrka och det har också varit oklart eller varierande hur projekten beskriver just denna del av de obligatoriska projektplanerna. Som tidigare nämnts är spridningsgraden av projekten och dess resultat också ett förbättringsområde. Dels för att öka nyttan av projekten, fler som tar del av dess resurser, och dels för att till fullo använda projekten som "ambassadörsobjekt" för kommunen som helhet.

2.2.6 Bäring efter Leaderfinansieringens slut

Beredningen, precis som programorganisationen Göteborgs Insjörrike, ser vikten av långsiktighet i projekten. LEADER ska enligt stadgarna endast finansiera uppstarten av projekt och en bestämd tidsperiod som följer därpå. Efter den period som EU-finansieringen stöttat projektet ska varje projektägare ha en tydlig plan för hur projektet ska finansieras vidare. Även om man inte kan betrakta separata projekt på samma sätt som nystartade företag som ska ha syftet att göra vinst i verksamheten, är det viktigt att projekten tydligt kan visa hur de stärker besöksnäring, turism, sysselsättning och mjukare värden såsom välbefinnande, livskvalitet och hälsa.

I sin uppföljning konstaterar beredningen att separata Leaderprojekt kan vara direkt anledning till nya projektidéer eller verksamhetsidéer. Så är fallet med exempelvis Floda-Näås Sjöpromenad som i sig inspirerat till det aningen senare elbåtsprojektet Samverkan Sävelången. Även i fallet Näås Arena har det delvis gett upphov till nya Leaderprojektet DO IT - Insjörikets ungdomsfestival.

Det är också möjligt att projekt efter den Leaderfinansierade perioden förvaltas vidare av ett enskilt företag eller kluster av företag, så är fallet i exempelvis Bröllop på landet.

Således kan det vara svårt att peka på huruvida ett projekt är självbärande efter att Leaderfinansieringen tar slut men sannolikt har det arbetat upp sådana resurser och värden att det gagnar projektägarna och dess verksamheter samt kommunen och dess invånare under en lång period efter projektperiodens slut.

3 Rekommendationer

Beredningen vill som en sammanfattning av denna uppföljning lämna ett par slutsatser och rekommendationer till kommunstyrelsen som är ansvarig för kommunens engagemang i LEADER Göteborgs Insjörike.

- LEADER gagnar kommunen och dess medborgare samt besökare på flera plan. De senaste åren har aktörer från kommunen (geografiskt) varit framgångsrika med sina ansökningar och projekten har sammantaget visat upp en hög kvalitetsnivå. Utväxlingen av de medel som kommunen har lagt in som medfinansiering i LEADER har varit hög.
- Lerums kommun bör fortsatt engagera sig i LEADER Göteborgs Insjörike och om möjligt verka för att en ny programomgång ska bli verklighet från 2014.
- Kommunen bör vara tydlig med hur man genom samverkan och dialog med initiativtagare och projektägare kan bidra till att projekten kan leva vidare.
- Kommunen bör i sitt deltagande i LEADER betona vikten av spridning och marknadsföring av projekten, inom och utanför kommunens gränser, och deras fina resurser så att större andel av allmänheten tar del av dessa.
- Kommunen bör också av LEADER Göteborgs Insjörike efterfråga tydlighet kring vilken instans eller myndighet som ansvarar för detaljuppföljning och utvärdering av projektens faktiska genomförande i form av tillgänglighet, säkerhet och ekonomiska resultat.

2012-07-11

Beredningen för näringsliv och turism

Eva Andersson (C), ordförande

Marianne Ödling (M), 1:e vice ordförande

Gun-Britt Delsvik (S), 2:e vice ordförande

Johan Camp (M)

Klaus Schöffler (M)

Peter Johnson (M)

Leif Schjött (S)

Berit Olsson (S)

Viktoria Lindberg Martinell (FP)

Lars Borke (KD)

Stig Wallin (MP)